

Sygn. akt V K 1735/13

1 Ds 4114/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Śródmieścia w V Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Borkowska

Protokolant: Milena Pasko

w obecności Prokuratora Iwony Wach

po rozpoznaniu dnia 01.07.2014 r., 26.08.2014 r., 14.10.2014 r., 20.01.2015 r., 10.03.2015 r., 17.03.2015 r., 26.05.2015 r. oraz 14.07. 2015 r.

sprawy **J. W.**

urodz. (...) w Z.

syna J. i G. zd. C.

PESEL (...)

oskarżonego o to, że w okresie od czerwca 2009 r. do września 2010 r. we W. w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził (...) Sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 5.103,49 złotych w ten sposób, że w dniu 10 października 2008 r. we W. zawarł umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych i multimedialnych DIALOGmedia o numerze (...) w mieszkaniu przy ulicy (...) we W., nie mając zamiaru wywiązania się z niej, a następnie nie dokonał zapłaty za rachunki na kwotę łączną 5.103,49 złotych, powodując straty w łącznej kwocie 5.103,49 złotych, czym działał na szkodę (...) Sp. z o.o.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

I. uznaje oskarżonego J. W. za winnego popełnienia tego, że w okresie od 10 października 2008 r. do końca grudnia 2009 r. we W. w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził (...) Sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 3558,18 złotych w ten sposób, że w dniu 10 października 2008 r. we W. zawarł umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych i multimedialnych DIALOGmedia o numerze (...), wprowadzając pokrzywdzonego w błąd co do możliwości i zamiaru regulowania opłat za świadczone usługi, a następnie nie dokonał zapłaty za te usługi o wartości łącznej 3558,18 złotych, czym działał na szkodę (...) Sp. z o.o., tj. uznaje oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i za przypisane oskarżonemu przestępstwo na podstawie art. 286 § 1 kk w z zw. z art. 37a kk wymierza oskarżonemu karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) zł

II. na podstawie art. 627 kpk zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 465,06 zł (czteryście sześćdziesiąt pięć złotych i sześć groszy) oraz opłatę w kwocie 100 zł (sto złotych).

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 1 grudnia 2005 r. do końca grudnia 2009 r. J. W. wynajmował od K. N. mieszkanie przy ul. (...) we W..
dowód: umowa najmu z dnia 29 listopada 2005 r. **k. 17-19**

W dniu 10 października 2008 r. J. W. zawarł z (...) S.A. (obecnie (...) S.A.) we W. umowę nr (...) o świadczenie usług telekomunikacyjnych (telefonicznych, internetowych i telewizji cyfrowej). Przedmiotowa umowa miała obowiązywać w okresie 24 miesięcy od uruchomienia usługi. Usługi będące przedmiotem umowy dostarczane były do mieszkania przy ul. (...) we W.. Zgodnie z § 2 umowy abonent zobowiązał się do regulowania opłat za świadczone mu usługi, w tym m. in. opłat miesięcznych.

dowód: umowa nr (...) o świadczenie usług telekomunikacyjnych DIALOGmedia **k. 15-16**

J. W. od początku obowiązywania umowy nie płacił należności za korzystanie z usług telekomunikacyjnych zgodnie z dostarczonymi mu fakturami. W okresie obowiązywania umowy z (...) S.A. J. W. dokonał na rzecz tej spółki jedynie dwóch wpłat, tj. w dniu 16 marca 2009 r. w kwocie 132,11 zł oraz w dniu 2 czerwca 2009 r. w kwocie 455,89 zł. Wpłaty te pokryły zobowiązania J. W. za okres od października 2008 r.

dowód: oświadczenie Telefonii Dialog z dnia 26 marca 2014 r. **k.141**

W okresie od czerwca 2009 r. do września 2010 r. J. W. nie dokonał już żadnych dalszych wpłat za dostarczane mu zgodnie z w/w umową usługi telekomunikacyjne. Jego łączne zadłużenie z tego tytułu za w/w okres wyniosło 5103,49 zł.

dowód: częściowo wyjaśnienia oskarżonego **k. 91-92,255-256, 304-305, 325**

zeznanie świadka A. B. **k. 32, 273-274**

saldo zaległości klienta **k. 20**

Nakazem zapłaty z dnia 6 października 2010 r. sygn. akt IX Nc 3119/10 Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Śródmieścia na skutek pozwu wniesionego przez (...) S.A. we W. nakazał J. W. zapłatę na rzecz tej Spółki kwoty 5 103,49 zł wraz z ustawowymi odsetkami.

Egzekucja świadczeń pieniężnych wynikających z w/w tytułu wykonawczego okazała się bezskuteczna, o czym Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Lwówku Śląskim poinformował pełnomocnika (...) S.A. we W. pismem z dnia 18 marca 2011 r., wskazując przy tym, iż przeciwko J. W. prowadzonych jest siedem innych postępowań egzekucyjnych. Postanowieniem z dnia 17 listopada 2011 r. sygn. akt Km 437/11 Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wszczęte z wniosku (...) S.A. we W. przeciwko J. W. o egzekucję należności pieniężnych na podstawie w/w tytułu wykonawczego.

dowód: nakaz zapłaty Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia Wydział IX Cywilny sygn. akt IX Nc 3119/10 **k.21**

pismo komornika przy Sądzie Rejonowym w Lwówku Śląskim z dnia 18 marca 2011 r. **k.23**

postanowienie komornika przy Sądzie Rejonowym w Lwówku Śląskim

z dnia 17 listopada 2011 r. **k.24**

Po ustaniu stosunku najmu mieszkania przy ul. (...) we W. J. W. nie wypowiedział zawartej z (...) S.A. umowy. Po tym czasie nie korzystał również z usług dostarczanych do tego lokalu przez spółkę.

Po wyprowadzce J. W. w/w lokal mieszkalny był początkowo niezamieszany, po czym w okresie od października 2010 r. do czerwca 2011 r. lokal ten zajmowali kolejni najemcy.

dowód: częściowo wyjaśnienia oskarżonego **k. 91-92,255-256, 304-305, 325**

zeznania świadka H. S. **k. 331 - 333**

Oskarżony J. W. ma 51 lat. Jest kawalerem. Z nieformalnego związku ma 22 - letniego syna, na rzecz którego ma zasądzone alimenty w kwocie 1200 zł miesięcznie. W miejscu zamieszkania cieszy się dobrą opinią i postrzegany jest jako osoba cicha i spokojna. Oskarżony obecnie utrzymuje się z prac dorywczych uzyskując dochody w wysokości około 2000 zł miesięcznie.

J. W. był w przeszłości karany sądownie. Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia z dnia 29 czerwca 2012 r. sygn. akt V K 1086/11 za czyn z art. 286 § 1 kk został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 2 lat próby.

dowód: dane osobopoznawcze **k. 255**

wywiad środowiskowy **k.216**

odpis wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia z dnia 29 czerwca 2012 r. sygn. akt V K 1086/11 **k. 99-101**

dane o karalności **k. 98**

Oskarżony J. W. zarówno w toku postępowania przygotowawczego (k.92), jak i w toku postępowania przed Sądem (k.255-256) nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. W toku postępowania przygotowawczego oskarżony wyjaśnił, iż w 2008 lub 2009 r. roku zawarł umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych z Telefonią Dialog. Podkreślił, iż nigdy nie miał zamiaru nie wywiązywać się z tej umowy, jednak na skutek trudnej sytuacji finansowej nie był w stanie spłacić zaległości. Wskazał nadto, iż próbował kontaktować się z przedstawicielami telefonii Dialog celem ustalenia terminu spłaty zaległości jednak do porozumienia w tym przedmiocie nie doszło „na skutek złego nastawienia pracowników Dialogu”.

W toku postępowania przed Sądem, na rozprawie w dniu 14 października 2014 r. (k. 255-256) wskazał, iż jesień 2008 r. była dla niego trudnym okresem, gdyż wówczas na nowotwór zmarła jego matka. Wyjaśnił przy tym, iż zarówno przed, jak i po śmierci matki był „w bardzo złym stanie psychicznym i emocjonalnym, na skraju załamania nerwowego”. Dodał, że w 2009 r. stracił pracę w biurze posła Parlamentu Europejskiego J. P. na skutek przegranej przez niego kampanii wyborczej. Oskarżony w rozmowach z konsultantami telecentrum pokrzywdzonej spółki wielokrotnie zwracał się o wydłużenie terminu zapłaty należności, jednakże w odpowiedzi wskazano mu, iż wniosek o prolongatę może rozpoznać jedynie Biuro (...). Pracownicy tego biura pouczyli oskarżonego, iż o wydłużenie terminu zapłaty należności powinien się zwrócić na piśmie, jednak oskarżony tego nie uczynił. Z kolei na rozprawie w dniu 10 marca 2015 r. (k.304-306) oskarżony wskazał, iż mieszkanie do którego pokrzywdzona spółka dostarczała usługę było przez niego wynajmowane do końca grudnia 2009 r. W momencie zawierania umowy z (...) S.A. oskarżony, jak wyjaśnił, ponosił już koszty związane z leczeniem matki.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego w zakresie w jakim wskazywał, że zawierając w dniu 10 października 2008 r. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych z (...) S.A. zamierzał płacić za dostarczone przez spółkę usługi i nie miał zamiaru niewywiązania się z postanowień umowy. Twierdzeniom oskarżonego przeczą zarówno bezsporne fakty, jak również dowody z dokumentów zawarte w aktach sprawy. Powyższe fakty i dowody pozwalają na uznanie, iż wyjaśnienia oskarżonego co do zamiaru wywiązania się z umowy są obliczone na uniknięcie odpowiedzialności karnej. Podkreślić należy, iż wyjaśnienia oskarżonego dotyczące jego sytuacji materialnej w dacie zawarcia umowy są niekonsekwentne, z jednej bowiem strony J. W. podkreślał, że w dacie zawarcia umowy osiągał stosunkowo znaczne dochody z pracy w charakterze asystenta jednego z europosłów (2000 euro miesięcznie) i pozwalały mu one na wywiązywanie się ze zobowiązań finansowych (np. z zapłaty czynszu za wynajmowane

mieszkanie), z drugiej zaś podkreślał, iż wydatkował duże kwoty (ok. 2000 zł miesięcznie) na potrzeby związane z leczeniem matki, która w 2007 r. zachorowała na nowotwór.

Nie ulega wątpliwości, że od momentu zawarcia umowy z Telefonią Dialog oskarżony (mając wg swoich twierdzeń wystarczające na to środki) nie regulował comiesięcznych należności za korzystanie z usług pokrzywdzonej spółki, generując przy tym znaczne jak na osobę fizyczną zadłużenie (comiesięczne faktury za korzystanie z usług (...) sięgały nawet kwoty 500 zł). W dacie zawarcia umowy z Telefonią Dialog oskarżony nie regulował również ciężących na nim wcześniej zobowiązań wobec szeregu innych osób, zmuszając wierzycieli do dochodzenia swoich roszczeń na drodze sądowej. W dniu 31 sierpnia 2006 r. J. W. pożyczył od D. P. kwotę 9500 zł i nie spłacił pożyczki w ustalonym terminie. Wyrokiem zaocznym z dnia 8 maja 2008 r. sygn. akt I C 34/08 Sąd Rejonowy w Lwówku Śląskim na skutek wniesionego przez D. P. powództwa zasądził od J. W. na rzecz D. P. kwotę 10 930,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lutego 2008 roku do dnia zapłaty (k. 293-294, 295, 296). W dniu 12 marca 2007 r. J. W. pożyczył od M. P. kwotę 50.000 zł, której to pożyczki również nie spłacił. Nakazem zapłaty z dnia 20 maja 2009 r. sygn. akt I Nc 407/09 Sąd Rejonowy w Lwówku Śląskim na skutek wniesionego przez M. P. powództwa nakazał J. W., aby zwrócił M. P. kwotę 50.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 września 2007 r. do dnia zapłaty (k. 288, 289). W dniu 14 czerwca 2008 r. J. W. zawarł ze Z. L. umowę pożyczki kwoty 3000 euro, której nie zwrócił (k. 29, 99). Wyrokiem zaocznym z dnia 14 kwietnia 2009 r. Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze na skutek powództwa wniesionego przez L. Ś. zasądził od pozwanego J. W. na rzecz L. Ś. kwotę 130.364 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 października 2008 r. do dnia zapłaty. Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2011 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia - Fabrycznej umorzył postępowanie egzekucyjne z wniosku L. Ś. wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji (k. 221, 223). W ocenie Sądu oskarżony nie regulował tych zobowiązań (jak również zobowiązań wobec Telefonii Dialog) nie z powodu trudnej sytuacji materialnej, lecz z powodu przyjętej przez siebie postawy, która polegała na korzystaniu ze środków finansowych innych osób i usług świadczonych przez wyspecjalizowane podmioty bez zamiaru zwrotu zaciągniętych pożyczek i regulowania zobowiązań umownych. Świadczy o tym jednoznacznie całokształt zachowania oskarżonego, który unikał kontaktu z pożyczkodawcami, nie podejmował kierowanej do niego korespondencji (również w niniejszej sprawie), zaś jako swój adres podawał adres zameldowania w U., pod którym to adresem od lat nie przebywał. Zamieszkały tamże ojciec oskarżonego nie podejmował korespondencji dla syna, co skutkowało bezskutecznością wszystkich podejmowanych wobec oskarżonego postępowań egzekucyjnych. Natomiast sam fakt uiszczania czynszu za wynajmowane mieszkanie (potwierdzony przez świadka H. S.) nie może skutkować przyjęciem, iż oskarżony działał z zamiarem regulowania swoich zobowiązań. Zasady doświadczenia życiowego pozwalają bowiem na stwierdzenie, iż zaprzestanie regulowania tych zobowiązań spowodowałoby szybkie wypowiedzenie oskarżonemu umowy najmu i konieczność opuszczenia lokalu mieszkalnego. Reasumując powyższe, Sąd uznał, iż J. W. zawierając umowę z Telefonią Dialog działał od początku z zamiarem niewywiązania się z przyjętych na siebie zobowiązań.

Sąd dał natomiast wiarę wyjaśnieniom oskarżonego w części w jakiej wskazywał on, iż w mieszkaniu przy ul. (...) we W. do którego, zgodnie z umową z dnia 10 października 2008 r. nr (...), dostarczane były usługi pokrzywdzonej spółki, mieszkał tylko do końca grudnia 2009 r. Wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie potwierdziła

bowiem świadek H. S. (k.332) wskazując, iż „oskarżony mieszkał w tym mieszkaniu do końca 2009 r. (...) na pewno nie mieszkał na początku roku 2010”. Świadek nie był przy tym w stanie powiedzieć, czy wiedział o zawartej przez oskarżonego umowie i czy będące przedmiotem tej umowy usługi dostarczane były do tego lokalu mieszkalnego po wprowadzce oskarżonego.

Sąd dał również wiarę zeznaniom świadka A. B. (k. 32, 273-274) albowiem jego zeznania znalazły oparcie w materiale dowodowym zebrany w sprawie, tj. w dowodach z umowy nr (...) o świadczenie usług telekomunikacyjnych DIALOGmedia (k. 15-16), salda zaległości klienta (k. 20), oświadczenia Telefonii Dialog z dnia 26 marca 2014 r. (k.141), których wiarygodność i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu. Również pozostałe dowody z dokumentów zostały uznane przez Sąd za przekonujące, gdyż ich cechy formalne nie budziły wątpliwości, a zawartość merytoryczna nie była kwestionowana przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle dokonanych ustaleń faktycznych i przeprowadzonej oceny dowodów Sąd uznał, iż oskarżony J. W. swoim zachowaniem zrealizował ustawowe znamiona przestępstwa oszustwa.

Zgodnie z treścią art. 286 § 1 k.k. odpowiedzialności karnej na jego podstawie podlega ten, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Przy czym stroną podmiotową oszustwa stanowi zamiar bezpośredni. Jest to tzw. przestępstwo kierunkowe, co jednoznacznie wynika z użytego przez ustawodawcę wyrażenia „w celu osiągnięcia korzyści majątkowej”.

Ustawa wymaga, aby zachowanie sprawcy było ukierunkowane na określony cel, którym w przypadku oszustwa jest osiągnięcie korzyści majątkowej. Sprawca podejmując działania musi mieć wyobrażenie pożądanej dla niego sytuacji, która stanowić ma rezultat jego zachowania. Powyższe ujęcie znamion strony podmiotowej wyklucza możliwość popełnienia oszustwa z zamiarem ewentualnym. Zamiar bezpośredni winien obejmować zarówno cel, jak i sam sposób działania zmierzający do zrealizowania tego celu. Sprawca musi chcieć takiego właśnie sposobu działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i cel ten musi stanowić punkt odniesienia każdego ze znamion przedmiotowych przestępstwa. Przypisując sprawcy popełnienie przestępstwa określonego w 286 § 1 k.k. należy wykazać, że obejmował on swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko to, że wprowadza w błąd inną osobę (względnie wyzyskuje błąd), ale także i to że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem - i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2004 r. sygn akt IV KK 192/03).

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż oskarżony J. W. swoim zachowaniem zrealizował ustawowe znamiona przestępstwa oszustwa stypizowanego w art. 286 § 1 k.k., albowiem zawarł z pokrzywdzoną spółką umowę na świadczenie usług telekomunikacyjnych wprowadzając ją w błąd co do zamiaru spłaty wynikających z tej umowy zobowiązań. Usługi telekomunikacyjne były wobec oskarżonego świadczone, natomiast on nie wywiązał się z obowiązku płatności za ich dostarczenie. Sąd zmienił przy tym opis czynu i wartość szkody, przyjmując, że oskarżonemu może zostać przypisana jedynie odpowiedzialność za nieopłacenie usług, z których faktycznie korzystał do czasu wyprowadzenia się z mieszkania przy ul. (...). Sąd zliczył zatem wartość faktur za usługi świadczone od czerwca 2009 r. do grudnia 2009 r., a kwota z tego tytułu wyniosła 3558,18 zł (suma kwot wynikających z: faktury nr (...) na kwotę 216,99 zł, noty księgowej o sygnaturze NOS - 1007327/06/09 na kwotę 10,19 zł, faktury nr (...) na kwotę 243,94 zł, faktury nr (...) na kwotę 444,01 zł, faktury nr (...) na kwotę 497,96 zł, faktury nr (...) na kwotę 567,15 zł, faktury nr (...) na kwotę 546,76 zł, faktury nr (...) na kwotę 474,92 zł oraz faktury nr (...) na kwotę 555,46 zł).

W ocenie Sądu stopień społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu jest z pewnością wyższy od znikomego. Oskarżony działając w pełni świadomie doprowadził pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznej kwocie. Jako okoliczność zmniejszającą stopień społecznej szkodliwości czynu Sąd uznał fakt, iż oskarżony ostatecznie – już na etapie niniejszego postępowania – spłacił zaległości wobec Telefonii Dialog (w dniu 19 stycznia 2015 r. J. W. wpłacił kwotę 2500 zł, zaś w dniu 9 marca 2015 r. kwotę 2600 zł). Sąd miał również na względzie dobrą opinię, jaką oskarżony cieszy się w miejscu zamieszkania.

Z uwagi na wejście w życie z dniem 1 lipca 2015 r. nowelizacji Kodeksu karnego, należało mieć na względzie, iż w dniu orzekania obowiązywała ustawa inna niż w dacie popełnienia przestępstwa. Sąd miał zatem obowiązek ustalić która z tych ustaw jest dla oskarżonego względniejsza (art. 4 § 1 k.k.). W ocenie Sądu nie może budzić wątpliwości fakt, iż korzystniejszy dla oskarżonego jest Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., dopuszczający w art. 37a k.k. możliwość wymierzenia – w miejsce kary pozbawienia wolności - kary grzywny lub ograniczenia wolności również za czyn z art. 286 § 1 k.k., co nie było możliwe przed nowelizacją ustawy. Zdaniem Sądu mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy, za wystarczającą dla osiągnięcia wobec oskarżonego celów kary należy uznać karę grzywny w orzeczonym wymiarze. Kara grzywny stanowić będzie dla oskarżonego realną dolegliwość, a jednocześnie skrócony termin zatarcia skazania będzie motywować oskarżonego do jej szybkiego uiszczenia.

Na podstawie art. 627 kpk oraz art. 3 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 465,06 zł oraz opłatę w kwocie 100,00 zł.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi oskarżyciela posiłkowego